



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Conivgio Doctrina

Wigand, Johann

Jhenæ

VD16 W 2745

Divortii Proprietates.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36207

DE CONIUG.

prehensum esset, à populo rea lapidibus publice obrueretur, in publicum disciplina exemplum. Sin verò maritus falsò eam accusasset, ut non tantum centum argenti Siclis, sed etiam verberibus egregie mulctaretur, atq; uxorem per omnem vitam retineret, cum tamen alioquin propter leues etiam causas, licitum esset libellam repudij dare. Deut. 22.

DIVORTII PROPRIETATES.

Pertinet ad causam formalem divortiorum, etiam illud annotare, quasnam habeant proprietates divortia, ut nimirum rectius intelligi queat, qualemnam mutationem separationes ista coniugum adferant. Sunt autem proprietates istae:

Primum res ipsa Coniugij soluitur, hoc est nervus, vinculum, colligatio, unitas, vite conjugalis consuetudo discerpitur, dinellitur, soluitur in uniuersum. Nec sunt inania vocabula, eiusmodi legitima separationes, Sed res ipsa. Coniugium duos vni iungit, per omnem vitam iungit atq; includit. Divortium istos duos, ex isto communi iungo dissolvit atq; excludit. Qui igitur maritus fuit, non est amplius maritus, Quia

DIVORTIIS.

Qua uxor fuit, non amplius est uxor, ac prorsus sunt soluta persona.

Secundo, pars rea, est quasi mortua persona, quia seipsam auulsit atq; exemit e communi iugo, & nunc etiam, sententia iudicis diuulsa atq; separata indicatur, unionem enim Coniugij, ipsamet rupit.

Tertio Innocens pars, lege accipit potestatem, cum alio contrahendi coniugium. Rationes sunt:

Quia Christus inquit, licitum esse fornicationis causa diuortium facere. Ergo & licitum est, alij iungi matrimonio post diuortium.

Quia Paulus inquit, Non est seruus subiectus frater, vel soror in talibus. Ergo potestatem cum alio iungendi matrimonium, post desertionem à iudicibus diuulscatam, concedit.

Quia liberatio ex iugo communi, scelere alterius partis, & lege iudicum, non est verbalis, sed realis. Ergo liberè sese alij coniugio mancipare potest.

Quia separata persona, semet suo flagicio quasi occidit, ac indicatur pro mortua, siquidem

con-

DE CONIUG.

coniuges sunt una caro. Sed rea persona, suam carnem à carne coniugis auulsit.

Quia leges absoluunt & liberant innocentes, nec pari eos cum reis pena afficiunt. Quam enim isthac foret iusticia seu aequitas, innocentem personam legitime, publico iudicio absolutam, postea à coniugio honesto arceri?

Quia in veteri Testamento, missò libello repudij, licitum erat aliud matrimonium inire, praesertim innocenti.

Quia Ecclesia Christi, antiquitus innocenti non prohibuit alterum matrimonium.

Quia Iura ciuilia, non interdunt coniugium innocenti.

Argumenta verò quae opponi solent, paulo post in contrarijs annotabimus.

Quarò, Pars rea, ex sententià iudicium competentium, penis legitimis subijcitur, quas Magistratus Politicus exequitur, ut sunt:

Capitale supplicium, iuxta legem veteri Testamoni de adulteris.

Releg-

DIVORTIIS.

Relegatio seu exterminatio. Nam eiusmodi Anathemata fouere in reliqua hominum piorum & honestorum societate, periculosum ac damnosum est. Nam Deus habet vindicem oculum. Et quanam isthac esset iusticia, adulteris & desertoribus maliciosis, liberum quasi asylum, & impunitatem scelerum praeberet.

Prohibitio coniugij in penam, siquidem in eodem loco permittatur manere pars nocens seu rea. Nam si nocenti iterum in eodem pago, oppido, ciuitate, licitum esset coniugium pro arbitrio contrahere, fenestra quasi ad omnem nequiciam perpetrandam, multis nebulonibus aperiretur, et malicia exoptatum premium consequeretur. Necessarium est igitur, honestatis & tranquillitatis gratia, ne pia coniugia turbentur aut dedecorentur, nocentes personas vel sine coniugio manere, vel expelli.

Lutherus porro, hoc consilij in medium affert de nocentibus personis ac separatis, si omnino continere nequeant, ut in aliquam regionem longius distitam sese confrant, in qua de ipsorum scelere nemo quicquam compertum habeat, ubi boni & piij pastoris consilium petant, & sequantur.

Quinto, Non licitum est, repudiatam à se, iterum in uxorem ducere, praesertim si aliq
nupta

DE CONIUG.

nupta fuit, licet ille alter maritus mortem obierit. Extat autem manifestus textus Deut: 24. Non poterit prior maritus recipere eam uxorem, quia polluta est, & abominabilis facta est coram Domino, ne peccare facias terram tuam, quam Dominus Deus tuus tradiderit tibi possidendam. Esq; honestas etiam, qua ipsi hominis nature implan- tata est, ea in re spectanda. Fiedum exemplum est, quod ipsa natura abhorret, quod Cato pater Hortensio Martiam conjugem tradit, Eodem vero mortuo, eandem reducit, perinde ut milites impij ludunt in permutandis, aut sibi mutuo vendendis meretricibus. Eiusmodi autem nefariam permutationem uxorum, Magistratus capitali supplicio merito ulcisci solet.

Alia verò res foret, si persona separata, antequam alijs matrimonio iungeretur, cum consensu Magistratus & pastorum, redintegrarent coniugium, propter graues causas.

DE IVDEORVM DI- uortio.

Pluralitas uxorum, qua publicè inualuit ac tolerata est in veteri Testamento, attulit etiam magnam in diuortijs licentiam. Itaq; Moyses Deo permittente, coactus est eam licentiam non-
nihil

nihil legi
difficilis
natur li
bono ora
tius rei o
Fuit ita
orunt
prefixas
lantes, q
licium e
pudare
Christus
Esse eam
legem c
non sepa
dis ipfor
rum, ab
repudiu
Matth.

Non
care cau
iudicium
re, pro f
offensio